

ne & ante confectionem in brachijs uinculo interceptis, quum uenam diuidimus condiscere, atq; ad amissum expendere, quam in uenarum sectionibus nostris, si dijs placet, Aesculapij hallu cinentur, qui grauius num humeraria, aut communis, aut axillaris in eadem manu diuidenda sit, ridicule contententes, humerariam sese aperire existimant, quoties uenam inter pollicem & indicem aperit: & axillarem, si uenam inter anularē & minimum, aut ut alijs arridet, inter me dium & anularem incidunt. Ad hæc, quis non conspiciat ipsos in cubito quamcunq; uenam ar bitrentur referendam, propemodum nullam præter axillaris uenæ^m ramum ad communem uenam exporrectum incidere. Cæterum ut in extremæ manus cute etiam in eodem homine ue narum distributio uariat, pari quoq; ratione & in cubito subinde uenarum propagines diuer sas uidere est. Interdum enim^h duarum mediarum ad communem uenæ generationem concur sus non in cubiti sit flexu, sed multo humilior, nō procul à medio longitudinis cubiti. Aliquan do humerariæ ramus communem accedens occulitur, axillaris ramo uisum non fugiente. Non nunquam rursus contraria est ratio. Contingit etiam nō semel, axillaris ramum, qui ad commu nem fertur, humerariæ longe aut graciliorem aut ampliorem esse, & interdum hunc aut il lum geminum uideri. Quandoq; (& id non infrequenter)^o tertius humerariæ ramus exter nam cubiti sedem accedens, omnino deest, ipsius uicem tunc suppletibus ramulis, qui à^p com muni uena in cutem excurrunt, ac subinde etiam ab axillaris ramo, qui toti ulnæ longitudini p^a exporrigitur.

VENÆ CAUÆ PORTIONIS AD PAR tes infra septum transversum locatas distributæ series. Cap. IX.

Ad sinistri renis inuolu crum uena.

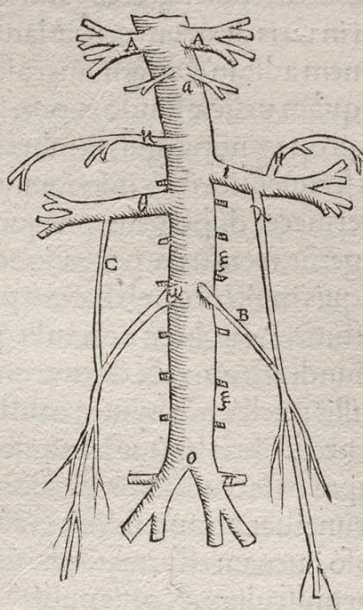
Ad dextri re nis inuolu crum.

Ad renes ue næ.

Sinistæ semi nalis uenæ se ries.

REQVENTES sanè & insignes admodum propagines etiam à cauæ^q portione sub iecore lumborum uertebreis exporrectæ pullulant, quæ in hunc se habent modum. Simulatq; caua secundum posterio re iecoris se dem deorsum prorepens, nō amplius iecori cōnascitur, nōnihil obliqua ex dextris quodammodo corporis partibus introrsum, ad mediū uideli cet dorso fertur, ilico^q ramum nō admodum grandē ex sinistro latere pro mēs, qui potissimū numerosa uenularū serie in pingue mēbraneamq; fini tinet. Hic ramus infrequenter ex dextro cauæ caudicis latere, uenā coniugē adipiscitur. Quan doquidem^q uena dextri renis pingue tunicā conterminasq; peritonæi sedes accedēs, nō à cauæ caudice principiū ducit, sed ab elatiori regione^q eius uenæ qua dextro reni serofus sanguis de portatur. Aliquando interim uena frequentis sobole in sinistri renis tunicam disseminata, ab ea quæ in sinistram renem proficiscitur, originē sumit, ea quæ dextri renis tunice offertur, à cauæ dextro latere pronata. Cæterum caua ab utroq; latere^q amplissimā propaginem, ubi iam mediæ uertebrearum sedi innititur, in renes distribuit, dextrā quidem propaginē dextro reni, sinistram autem sinistro deriuans. Atq; ut situs renū uariis est, ita quoq; harum propaginū exortus ē di recto sibi neutiquā correspondet. quum enim dexter ren (uti plerunq; accidit) sinistro elatius lo cetur, dextri lateris propago altius quā sinistri renis principiū ducit. Si uerò sinister ren dex tro superior sit (quod etiam crebrius quā disseccionum professores tradunt, euenit) propago quoq; in ipsum à caua transversum quodammodo repens, elatius quā dextra propago prin cipium ducit. Quamobrē uerò harum propaginum ortus nunq; ē directo inuicē opponatur, in quinto libro, qui renū functiones pertractabit, cōmemorabitur. Præsens enim sermo cauæ ramorū distributioni potissimum est dedicandus. Venæ itaq; ad utrunq; renē protensa, gran des admodū sunt, ac quamprimū concauā renū sedē contingunt, hominibus in^o duos ramos partiunt, ac dein in renū substantiā mirabili quodā artificio hætenus nemini Anatomicorū co gnito cōgerunt. quod nam uerò id sit, in quinto libro perstringā. Cæterum priuatim ab humi liori sede^q uenę eius quæ sinistru renē petit, iuxta ductus ipsius ferē mediū, uena pronascit in uiris ad sinistru testem tota excurrēs, præterq; quod graciles^q exiguosq; furculos in peritonē, quā porrigitur, ac in mēbranas tunicas ue sinistru testē & seminaria ipsius uasa ambientes pro ducat. Hæc enim uena peritonæo, quā id lumborū^q carnibus infertur adnata, deorsum super pubis os fertur: quod quū superauit, atq; ex magni peritonæi amplitudine elabitur, in^o uarios anfractus gyrosq; conuoluitur, quorū basis superiori testis sedi cōnata, ramulos in tunicā testis substantiā proximē continentē digerit, & alijs frequentioribus ramis in testis substantiā passim disseminatur. quemadmodū quintus liber, ubi generationis organa persequar, diffusius doce bit. Vena hæc sinistru testem accedens, aliquando propaginem à cauæ caudice sub uenæ ad si nistram

nistram renem exporrectæ principio enatum asciscit: quæ nō procul ab exortu sinistrorsum decliuis prorepēs, cum illa coit, unaq; semina lis uena ex ambabus confurgit. Vena autem dextrum accedēs testem, non à uena in dex trum renem protensa originem sumit, at à ue næ caudice aliquanto inferius, quā uenæ re nibus exporrectæ principium ducunt. Huius feminalis uenæ exortus, non ut reliquarū ferē propaginum in cauæ consistit latere, uerum ex ipsius eminentiori seu anteriori sede, uersus dextrum latus nonnihil hæc feminalis uena ex tuberanti ac ueluti rotunda origine nascitur. Præsentī uenæ ramulum quoque ex ea quæ in dextrum renem procurrit accessisse, ac simul cum ea coiuisse, Galenus sibi semel obseruatū testatur. Ego quoque totam dextri testis uenā à uena quæ reni offertur pronatam semel uidi. Quod uerò hæc uena dextrum testem ea se rie adeat, qua sinistram sinistro testī porrigi dicebam, uel me tacente, cuius obuium esse sat scio.

Quoniam in nuda inte gra caua uenæ figu ra seminaria uenarum originem ita atq; fre quentius secantibus oc currit, expressimus: præsentī figura quādā differentia, quæ hic de scribitur pingere uisū est. Notet itaq; A, A, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z, et n, idem quod in nuda caua figura. B uerò ramū à cauæ caudice ad sinistru lateris semi nalem uenā porrectū, ac cum ipsa coeuntem. C ramulū significet à uena pronatum, quæ dextro reni offertur, atq; is ramus dextre seminari uenæ commu sectur.

Lib. de Vena rum sectione.

In mulieribus alia^q harum uenarum est distributio. Quamuis enim illis par cum uirorum uenis sit exortus, ipsæ tamen magna ex peritonæi amplitudine haud elabuntur, neque ad pubis ossa pertingunt. Verum ad mulierum^q testes^q pinguibus membranarum suffultæ porrigun tur, non uniuerse in seminaria uasa degenerantes, aut totæ in testes exhaustæ. Nam prius quam ad testes deueniunt, utriusque lateris^q uena bipartitur, ac^q una portio uenæ uirorum testi implicitæ modo, seminarium uas efficitur. Altera uerò in membranas quoque pingues intertexta, in uteri latera digeritur, elatiorem ipsius fundi sedem potissimum implicans. Præ ter feminales uenas caua ubi lumborum uertebreis^q ipsi quæ magnæ arteriæ colligatur, ab ip sius inferiori sede quæ uertebreas spectat, uenas geniculatim diffundit, per^o foramina neruis in uertebrearum lateribus exculpta ad dorsalem medullam digestas, & ramos dein à se spargen tes in musculis uertebreis adnatos, à quibus rursus alię soboles in abdominis musculis orbicu latim ad abdominis usque latera conscendentes, & illis quas perreptant sedibus alimentū sup peditantes. Quum primū uerò caua ad sacri ossis usque^q summum descendit, atque iam magnæ arteriæ (quæ ipsi prius ad sinistram subieciatur) tanquam digniori organo cedit, ac quo minus arteria ossis sacri duritia in dorso motibus molestaretur, caua ipsi arteriæ se subster nit, in duos æquales partitur truncos, quorum hic dextro cruri, ille sinistro (ubi eas quas mo dō dicam deprompsere soboles) offertur. Sinister enim truncus (quod & de dextro etiā si non dicatur, per reliquam cauæ seriem intelliges) statim in ipsa partitione, aut potius ubi caua in duos truncos supra os sacrum diuiditur, ab exteriori ipsius latere^q uenam promit maiorem nis quas ad lumborum uertebreas & abdominis musculos, & alios ibidem dorso connexos dis seminari diximus. Vena hæc interdum ante cauæ supra os sacrum partitionē principium du cens, transversum lumborum^q carnibus infertur, ipsi & peritonæo abdominisq; muscu lis ramulos dispergens, & in canibus multo quā in hominibus manifestior. Posteaquam sinister truncus hanc deriuauit uenam, oblique deorsum uersus exteriora fertur, figuram cum dextri lateris truncus A literæ aut Y in hunc modum X inuersi non absimilem constituēs, & aliquot^q furculos superioribus sacri ossis foraminibus offerens. Deinde mox in progres su in^o duos impares ramos finditur, interior nanque gracilior est exteriore: ac mox duas edit propagines, quarum alteram^q interiorem, alteram^q exteriorem manifestioris doctrinæ gra tia, dum Anatomen ostendo, appellare consueui. Exterior itaque propago tota quodammo dō inter sacrum & coxendicis os, quā^q maximus neruorum crus petentium ducitur, in exte riora transversum fertur, & numerosa ramorum serie in omnes musculos ab ilium ossis externa sede pronatos, femorisq; motibus famulantes dispensatur, ramulos etiam deorsum in muscu los diffundens, qui ab inferiori coxendicis ossis sede principium ducunt. atq; ita articuli coxan dicis ossis cum femore posterior sedes, et clunium cutis hac exteriori propagine uenas mutuan tur. Interior autem propago ab interiori ipsius latere exiguas soboles sacri ossis quoq; fora minibus dispēlat, & alias his maiores in recti intestini musculos, cutemq; orbiculari sedis mu sculo obnatam digerit, quæ fa culentum sanguinem per anum expurgant, si quando is per ue

Mulieris se minarium ue narum series.

Cauæ rami lumborum uer tebris carnis busq; oblati.

Quæ caua ar teriæ magnæ supra sacri ossis initium subieciatur, ip siusq; hic se ries.